

ज्ञानसागर कोचिंग क्लासेस, अहमदनगर

इयत्ता - १० वी

विषय - संस्कृत (संयुक्त)

घटक चाचणी

(गद्य - २ व ३ पद्य-१, व्याकरण)

वेळ - १ तास

गुण - २०

- प्र.१ अ. खालीलपैकी कोणत्याही एका उतान्याचे मराठीत भाषांतर करा. २
- १) धनलुब्धः नाम तस्य राज्ञः कश्चन द्वारपालः अवर्तत। सः मनसि अकरोत् अहमेव चित्रकारानेतान् राजसभायां प्रवेशयामि। तेनैव ते विपुलं धनं विन्दन्ते। तर्हि मयापि तेभ्यः धनं लब्धव्यम् इति। एवं विचिन्त्य सर्वान् चित्रकारान् पारितोषिकस्यार्थं याचितुं प्रारभत। केचन स्वेच्छया, केचन अनिच्छया तस्मै धनं यच्छन्ति स्म, यतः तस्य अनुज्ञां विना राजदर्शनमशक्यमेवासीत्।
- २) "अये मम महत्त्वविषये न कोऽपि सन्देहः। पश्य यागादिषु यद्वस्तुजातं संचयीते यजमानेन तत्प्रथममहमास्वादे, ततो देवताः। देवमन्दिरेषु यदुन्नतं स्थानं तन्मदीयम्। तत्र यादृशी मे स्थितिः तादृशी न कस्यापि। राजसभां गच्छन्तीं मां न कोऽपि प्रतिबध्नाति। अहं आयासेन विना स्वैरं यथेप्सितं भक्षयामि पिबामि च। एवंविधया मया सह कथं सादृश्यमिच्छसि?"
- ब. खालीलपैकी एका पद्य उताराचे मराठीत भाषांतर करा. २
- १) यथा बीजं विना क्षेत्रमुप्ता भवति निष्फलम्।
तथा पुरुषकारेण विना दैवं न सिध्यति॥
- २) कर्णस्त्वचं शिबिर्मांसं जीवं जीमूतवाहनः।
ददौ दधीचिरस्थीनि नास्त्यदेयं महात्मनाम्॥
- प्र.२ अ. खालीलपैकी एका प्रश्नाचे मराठीत उत्तरे लिहा. २
- १) धनलुब्धाची लबाडी कशी उघडकीस आली?
- २) दुराचारी माणसाला जगात काय भोगावे लागते?
- ३) राष्ट्राच्या अभिवृद्धीसाठी काय काय द्यावे?
- ब. खालीलपैकी एक सुभाषिते शुद्ध पूर्ण करा. २
- १) सुलभाः ----- दुर्लभः॥
- २) अयं ----- कुटुम्बकम्॥
- ३) बलं ----- चतुष्टयम्॥
- प्र.३ अ. प्रत्येक गटातील दोन-दोन रूपे लिहा. ४
- १) प्रथमा एकवचन = अ) गुणवत् ब) पथिन् क) वाच् ड) दिश्
- २) अ) इद्म् स्त्री = षष्ठी एकवचन ब) एतद् पुं. - तृतीया बहुवचन क) अन्य नपुं - प्रथमा बहुवचन ड) अन्य स्त्री - चतुर्थी एकवचन
- ब. रूपे लिहा. (फक्त दोन) २
- १) ग्राव्या २) ब्रह्मा ३) जन्मानि ४) नाम
- प्र.४ अ. समानार्थी संस्कृत शब्द लिहा. (फक्त दोन) २
- १) वसुधा २) भूपतिः ३) पारितोषिकम् ४) स्वेदः
- ब. विरुद्धार्थी संस्कृत शब्द लिहा. (फक्त दोन) २
- १) दुर्लभः २) इच्छा ३) सन्तुष्टः ४) अप्रियस्य
- क. संस्कृतमध्ये उत्तरे लिहा. (फक्त दोन) २
- १) केन विना दैवं न सिध्यति?
- २) माधवपुरे कः शासनं करोति स्म?
- ३) स्वस्व महत्त्वविषये कयोः संघर्षः जातः?
- ४) का राज्ञोडङ्के वसति?

